

TOIMINNAN-
JOHTAJALTASähkötuet auttavat –
mutta väliinpuotoajiakin löytyy

Hallitus päätti budjettiriihessään sähkön tilapäisestä siirrosta yleisestä 24 %:n verokannasta alennettuun 10 %:n arvonlisäverokantaan. Siirto on näillä näkymin voimassa 1.12.2022–30.4.2023 välisen ajan.

Muutos alentaa sähköenergiasta maksettavaa kuluttajahintaa noin 11 prosenttia voimassaolonsa ajan. Aika sitten näyttää, että meneekö tuo alennus täysimääräisenä kuluttajahintaan. Houkutus vetää niin sanotusti välistä lienee joillakin tahoilla suuri tässä tilanteessa. Alvikannan alennus ei koske sähkön-siirtoa ja sähköveroa, joista maksetaan arvonlisäveroa aiempaan tapaan 24 prosenttia.

Muutoksesta aiheutuva hyöty kuluttajalle riippuu tietysti sähkösovimuksesta ja siitä, kuinka paljon sähköä kuluttaa. Varmaa on se, että suoralla sähköllä lämpivässä, tänä syksynä uuden sähkösovimuksen tehneellä, omakotitalossa asuvalta voi leikkautua kuukausittaisesta sähkölaskusta todella merkittävä summa.

Hallitus on varsin pikaisella aikataululla sopinut myös uusien sähkötukimallien yksityiskohdista. Nämäkin tuet ovat määräaikaista ja koskevat sähkölaskumenoja ensi vuoden tammi–huhtikuun välisenä aikana. Budjettiriihessä luvattuihin tukiin on varattu

yhteensä noin 600 miljoonaa euroa ja niiden on tarkoitus helpottaa korkeasta sähkön hinnasta kärsivien kotitalouksien tilannetta.

Tukia jaetaan verotukseen tulevan sähkövähennyksen sekä Kelan maksaman suoran tuen kautta. Sähkölaskun perusteella on mahdollista saada kotitalousvähennystä, jos lasku neljän kuukauden ajalta ylittää 2 000 euroa. Yläraja on 6 000 euroa neljässä kuukaudessa eli sen ylittävästä laskun osuudesta vähennystä ei saa. Yli 2 000 euron rajan nousevasta laskun osasta saa vähennystä 60 prosenttia. Korkeintaan vähennystä voi saada 2 400 euroa neljältä kuukaudelta. Tarkasteltuna kuukausittain verovähennystä maksettaisiin yli 500 euron ja korkeintaan 1 500 euron sähkölaskusta.

Vähennys ei vaikuta muun kotitalousvähennyksen enimmäismäärään ensi vuonna ja siihen oikeuttaa sähköenergiasta maksettu verollinen määrä sekä siihen liittyvä perusmaksu. Sähkönsiirtomaksuun ei oikeuta ole ja verovähennystä haetaan itse. Verohyödyn voisi saada käyttöönsä jo verovuoden aikana, jos vähennyksen huomioi hakiessaan uutta verokorttia. Hallituksen arvio on, että vähennys koskettaisi noin 252 000 kotitaloutta ja valtio menettää verotuloja asian johdosta noin 265 miljoonaa euroa.

Positiivista on se, että sähkön kotitalousvähennys on kotitalous-, eikä henkilökohtainen, joten yksinasuva saa tässä tapauksessa tukea samalla tavalla kuin pariskuntakin, kunhan 2000 euron raja ylittyy. Näinhän sen pitäisi mennä myös normaalin kotitalousvähennyksen kanssa.

Toinen tukimalli on Kelan suoraan maksama sähkötuki. Se kohdistuu pienituloisille kotitalouksille, jotka eivät pysty tulojen pienuuden takia täysin hyödyntämään kotitalousvähennystä sähkölaskun perusteella. Omavastuuosuus kuukauden sähkölaskusta on 400 euroa. Sen ylittävästä osasta tukea maksettaisiin 60 prosenttia. Yläraja on 1 500 euroa. Tämän ylittävältä osuudelta tukea ei enää maksettaisi. Näin tuki on enintään 660 euroa kuukaudessa eli 2 640 euroa neljältä kuukaudelta.

Tuki on myös perhekohtainen. Sitä myönnetään vain vakituiseen kodin sähkölaskusta, eikä esimerkiksi kesämökistä. Sähkön siirrosta aiheutuneita kustannuksia ei oteta tässäkin tuessa huomioon. Tukea haetaan Kelasta ja sitä voi saada kuukausittain. Sähkötuki katsotaan kustannusten korvaukseksi, joka ei vaikuttaisi muuhun sosiaaliturvaan. Tuki olisi saajalleen verovapaa.

Tilanne voi vielä elää, sillä lakeja ei edellä mainituista tuista ole vielä säädetty. Tukipakettia on arvosteltu siitä, ettei se auta kaikkia apua tarvitsevia. Väliinpuotoaja voi olla esim. keskituloinen, jonka sähkölasku kasvaa, mutta ei niin paljon, että se saavuttaisi verovähennykseen tarvittavan määrän. Jos säästöjä ei ole ja energiaremontti on tekemättä, niin lirissä ollaan. Pienituloisimmat rajautuvat myös tukien ulkopuolelle. Heistä monelle tulee kipuraja vastaan jo paljon ennen nyt päätettyä 400 euron omavastuurajaa. Pitää muistaa, että yksinasuvista on kaikissa ikäryhmissä enemmän pienituloisia kuin muissa väestöryhmissä.

Kuluttajaliitto on vedonnut sähköyhtiöihin ja pyytänyt niiltä joustoa laskujen maksuaikoihin. Tämä on kannatettavaa sillä maksuhäiriömerkintöjen kasvu tässä tilanteessa ei ole kenenkään etu. Toivottavasti apua löytyy monelle myös Kelan maksamasta perustoimeentulosta.

Timo Kokko

”

Tukipakettia on arvosteltu siitä, ettei se auta kaikkia apua tarvitsevia.

Ikäystävälliseen
Eurooppaan

Eläkkeensaajien Keskusliitto EKL ry ja Eläkeläiset ry järjestävät keskustelutilaisuuksien sarjan.

Onko Suomessa huomioitu senioreiden tarpeet arjessa, asumisessa, palveluissa ja ympäristössä?

Tervetuloa kuuntelemaan ja keskustelemaan!

Turku
ma 31.10.2022

klo 11–14
Panimoravintola Koulu,
Eerikinkatu 18

Sirpa Pietikäinen
europarlamentaarikko

Rauno Merisaari
suurlähettiläs,
ihmisoikeusasiantuntija,
Ulkoministeriö

Matti Huutola
puheenjohtaja
Eläkeläiset ry

Lappeenranta
ma 31.10.2022

klo 11–14
Kaupungintalo,
Valtuustosali,
Villimiehenkatu 1

Eero Heinäluoma
europarlamentaarikko

Timo Kokko
toiminnanjohtaja
EKL ry

Eero Kivinen
sosiaalipoliittinen
asiantuntija
EKL ry

Jyväskylä
ke 2.11.2022

klo 11–14
Jyväskylän työväentalo,
Aalto-Sali, Väinönkatu 7

Eero Heinäluoma
europarlamentaarikko

Timo Kokko
toiminnanjohtaja
EKL ry

Eero Kivinen
sosiaalipoliittinen
asiantuntija
EKL ry

www.ekl.fi

www.elakelaiset.fi

Esteetön koti on sijoitus tulevaisuuteen

Kodin esteettömyys tarkoittaa ennen kaikkea asumisen helpoutta, toimivuutta ja turvallisuutta. Ennakoiden toteutetut, esteettömyyttä parantavat ratkaisut voivat osoittautua kaukaa viisaiksi – etenkin silloin, jos liikuntakyky, aisti tai muisti alkavat heikentyä.

Usemmat haluavat asua omassa kodissaan mahdollisimman pitkään. Korkeakaan ikä ole esteenä asumiselle, kun kotona on mukava olla ja arki sujuu. Erilaisia, eteen mahdollisesti tulevia, elämäntilanteita kannattaa miettiä jo uutta kotia rakentaessa, ostaessa tai vuokrattaessa. Nykyiseen kotiin esteettömiä ratkaisuja voi toteuttaa vähitellen, esimerkiksi muiden remonttien yhteydessä.

Esteettömyyden parantaminen ei välttämättä vaadi suuria ja kalliita muutostöitä, tärkeintä on huomioida yksilölliset toiveet ja tarpeet. Esteettömyys ei myöskään tarkoita laitosmaisuuksia – avarat ja päivittäisen elämisen kannalta toimivat ratkaisut parantavat asumisen mukavuutta ja viihtyisyyttä.

Asunnon sisätilojen lisäksi rakennuksen sisäänkäynti, piha ja lähiympäristö ovat esteettömyyden kannalta oleellisia. Kävelymatkan päästä tulisi löytyä viheralueita, hyvät liikenneyhteydet sekä tärkeimmät palvelut.

– Hyvä asuinympäristö on helposti hahmotettava ja esteetön. Hyvinvoinnin kannalta on ensiarvoisen tärkeää, että kotoa on helppoa ja houkuttelevaa lähteä ulkoilemaan ja asioimaan, Ikäinstituutin vanhempi tutkija **Erja Rappe** tiivistää.

Suomesta puuttuu 500 000 esteetöntä asuntoa

Tällä hetkellä maamme asunnoista esteettömiä on vain 15 prosenttia, eli noin puoli miljoonaa. On arvioitu, että väestön ikääntyessä niitä tarvitaan saman verran lisää. Paitsi yksilöiden elämänlaadun, myös yhteiskunnan kannalta on tärkeää, että iäkkäät voivat asua omassa kodissaan ja saada sinne tarvitsemansa palvelut. Kun kotona asuminen on sujuvaa ja turvallista, palveluasumista ja hoivapalveluita tarvitaan vähemmän.

Uusissa rakennushankkeissa esteettömyys huomioidaan entistä paremmin, mutta vanhoissa kerros- ja pientaloissa riittää urakkaa tuleville vuosille. Tavallisimmin esteettömyyteen liittyviä parannuksia tehdään kylpyhuoneisiin, keittiöihin ja sisäänkäynteihin.

Riittävän leveät oviaukot, esteettömät wc- ja pesutilat sekä tilava keittiö ja eteinen parantavat pyörätuolin tai rollaattorin käyttäjän asumismukavuutta. Vanhoissa kerrostaloissa suurin haaste on hissien puute – laskelmien mukaan hissittömissä kerrostaloissa asuu noin 90 000 yli 65-vuotiasta.

Sekä kotitaloudet että taloyhtiöt voivat saada tukea esteettömyyttä parantaviin korjauksiin. Asumisen rahoitusta ja kehittämissuunnitelmasta (ARA) voi hakea oman asunnon korjausavustusta tai taloyhtiönä esteettömyys-

Vanhoissa kerrostaloissa suurin haaste on hissien puute.

avustusta esimerkiksi hissien tai kulkuluisien rakentamiseen. Oman kunnan kautta voi hakea sosiaalihuoltolain ja vammaispalvelulain mukaisia tukia asunnon muutostöihin. Remonttien teettämisen yhteydessä kannattaa muistaa myös mahdollisuus kotitalousvähennykseen.

Asunto-osaakeyhtiölakiin on ehdotettu muutoksia, jotka lisäisivät osakkaan oikeutta tehdä esteettömyyttä parantavia muutostöitä oman asuntonsa lisäksi myös yhteisissä tiloissa, kuten porraskäytävissä. Muutokset tulee toteuttaa omalla kustannuksella, eikä niistä saa aiheutua haittaa yhtiölle tai muille osakkaille. Lakimuutokset ovat lausunto-kierroksella ja tulevat voimaan aikaisintaan 1.1.2023.

Vesa Kuittinen, viestintäsuunnittelija, Ikäinstituutti

Esteettömän asumisen tarkistuslista

Oman asunnon esteettömyyttä ja turvallisuutta voi arvioida alla olevan listan avulla. Asunnoissa ja ihmisissä on yksilöllisiä eroja, joten kunkin asuntoon tarvittavat muutokset ovat erilaisia. Lista ei kata kaikkea, mutta sen avulla voi tarkistaa esteettömyyden kannalta oleellisia seikkoja.

KEITTIÖ:

- Vesi- ja sähköpisteet on sijoitettu käytännöllisiin paikkoihin
- Työpisteitä on eri korkeuksilla (80–105 cm) ja laskutilaa on riittävästi
- Keittiön kaapit ovat sopivalla korkeudella
- Kodinkoneet on sijoitettu niin, että niiden käyttö on helppoa

PIHA JA LÄHIYMPÄRISTÖ:

- Riittävän leveät, tasaiset ja hyväkuntoiset kulkuväylät
- Hyvin valaistu piha
- Lähellä on helpokulkuisia kävelyreittejä
- Helposti saavutettavat palvelut ja joukkoliikennedytykset

SISÄÄNKÄYNTI JA ETEINEN:

- Sisäänkäynti on katettu ja hyvin valaistu
- Sisäänkäynti ilman tasoeroa tai loivan luiskan kautta
- Ovi on helppo avata ja sen aukeamissuunta on oikea (ei portaiden tai luiskan eteen)
- Ulko-oven kulkuaukon vapaa leveys on vähintään 90 cm
- Tuulikaapissa ja eteisessä on vapaata tilaa vähintään 150 cm x 150 cm
- Mahdollinen hissi on riittävän tilava

KYLPUHUONE-, WC- JA SAUNATILAT:

- Vapaata kääntymistilaa on halkaisijaltaan vähintään 150 cm
- WC-istuimen vieressä on vapaata tilaa 80 cm
- Pesualan korkeus on säädettävä tai korkeus on 80 cm
- Suihkun vieressä on laskutilaa
- Seiniin voi tarvittaessa kiinnittää tukikaiteita
- Saunan lauteille pääsee helposti ja kiuas on suojattu

MUUT HUOMIOITAVAT ASIAT

- Ovien vapaa kulkuaukko on vähintään 85 cm
- Kynnysten korkeus on enintään 2 cm
- Huoneet ovat kalustettavissa niin, että kulkuväylien leveydeksi jää vähintään 90 cm
- Varastotiloihin ja jätekatoksen pääsee vaivattomasti
- Säilytys- ja varastotiloja on riittävästi
- Talotekniikan hallintalaitteet (mm. lämmitysjärjestelmä, ilmastointi ja sähkökeskus) ovat helppokäyttöisiä

Punaiset vetimet erottuvat hyvin. Kuva: Helinä Kotilainen

Lisätietoa esteettömyydestä antaa: www.invalidiiliitto.fi > Esteettömyys > Esteettömyyskeskus ESKE Edellisestä Eläkkeensaaja-lehdestä 4/2022 sivulta 10 löytyy tietoa korjausneuvonnasta ja korjausavustusten hakemisesta.

Leveä kulkuväylä ja erottuva keltainen pinnoite.

Kuva: Erja Rappe

Hymyile, olet Turvassa.

**Jos se on kullan kallis,
se kannattaa vakuuttaa**

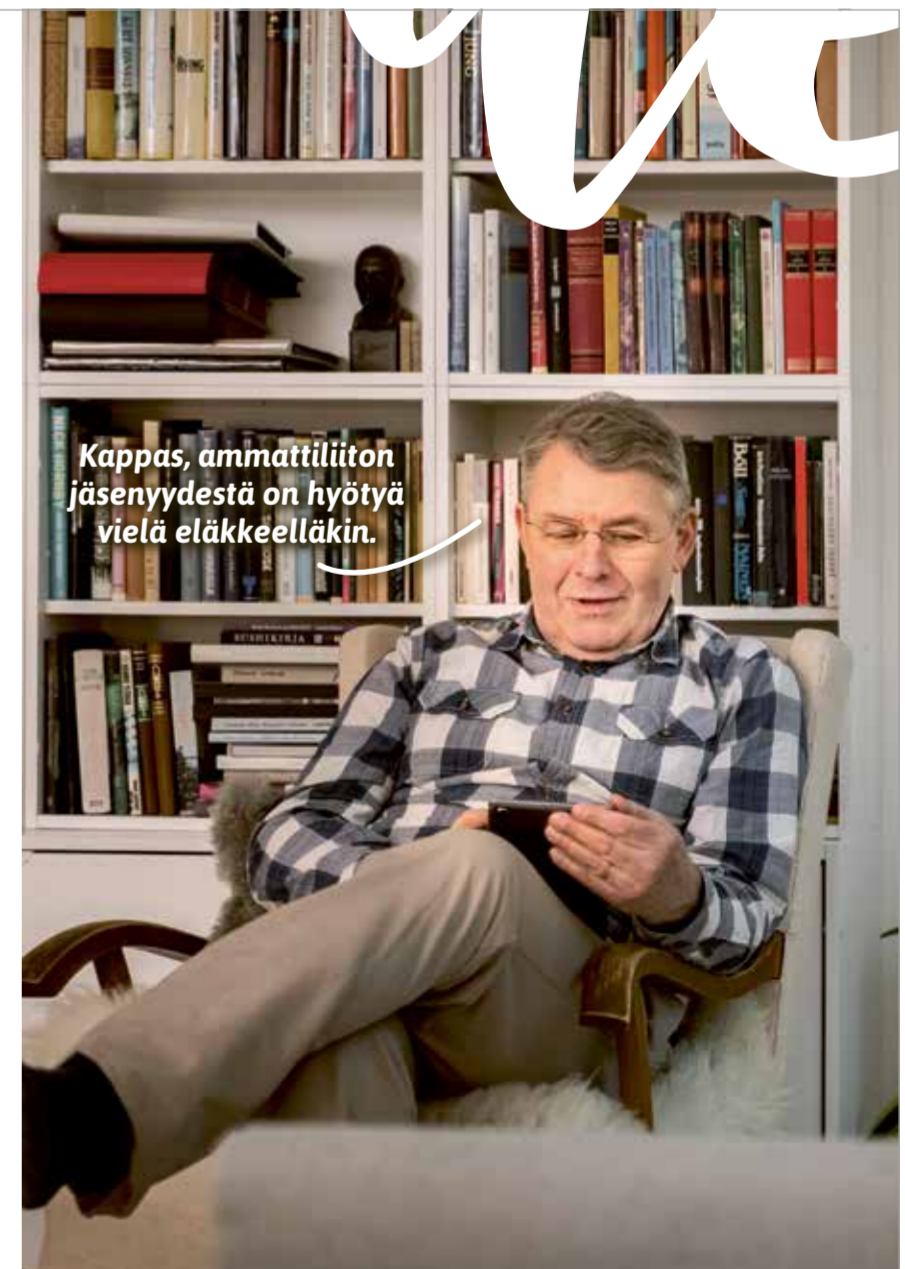
Kotona sattuu ja tapahtuu. Onneksi siihen on helppoa varautua. Tarjoamme jatkuvan 10 % jäsenalennuksen kaikille suomalaisten ammattiliittojen jäsenille. Kun vakuutat meillä kotisi ja valitset yhden tai useamman muun vakuutuksen, saat kaikista vakuutusmaksuista 10 % omistaja-alennuksen. Alennukset eivät koske liikennevakuutusta.

Turvaa rakkain paikkasi turva.fi/koti

turva

Keskinäinen Vakuutusyhtiö Turva • turva.fi • 01019 5110

**Kappas, ammattiliiton
jäsenyydestä on hyötyä
vielä eläkkeelläkin.**

Lapuan Patruunatehtaan räjähdysonnettomuus, vuosi 1976. Kuva: Työvään Arkisto.

Omakohaista teatteria Seinäjoella

– Lapuan Patruunatehtaan räjähdysonnettomuus 13.4.1976

Seinäjoen kaupunginteatterin näytelmä Patruunatehdas sai minut palaamaan muistoissani vuoden 1976 järkyttäviin pääsiäisviikon tapahtumiin.

Työpäiväni 13.4.1976 alkoi kiireisesti. Korviini kantautui kaukainen huudahdus, kun suljin Rengonkylässä kotioveni. En kiinnit-

tänyt siihen sen kummemmin huomiota. Suuntasin työpaikalleni, Seinäjoen historialliselle työväentalolle, Keskussairaalan risteykseen.

Näin kuinka pari ambulanssia kaarsi keskussairaalaan ja saman tien takaisin hätävalot ja pillit päällä. Soitin päätoimittukseen. Toimitussihteeri Ritva Hiltunen sanoi, että Lapualla, ehkä Patruunatehtaalla

on sattunut jotakin kauheaa, mutta sinne on kaikki yhteydet poikki. Lähde heti sinne! Siitä alkoi raskas työrupeamani.

Olen vuosikausia miettinyt, olisiko Lapuan Patruunatehtaan räjähtämisestä ooppera-aiheeksi Ilmajoen Musiikkijuhlille. Nyt Seinäjoen kaupunginteatteri ehti ensin.

Kaipausta täyttää Lakeuden

Teosesittelystä Patruunatehdas-näytelmän käsikirjoittaja **Anne Koski-Wood** ja ohjaaja **Pannu Raipio** vakuuttivat, ettei lapualaistenkaan tarvitse tulla katsomoon pelonsekaisin tuntein.

Valo- ja äänitekniikka sekä lavastus olivat ylivoimaiset. En ollut uskoa silmiäni, kun tur-

massa menehtynyt perheenäiti siirtyi avaruuteen ja edelleen tuonpuoleiseen. Nuorta äitiä esittävä **Mari Pöytälaakso** sai oikeutetusti oman roolinsa. Hän on kasvanut Seinäjoella huipulle.

Teatteriesityksessä järkyttävät ja todelliset tapahtumat saadaan usein pehmenneenä taiteen keinoin. Niin nytkin, kun Patruunatehtaan lataamon räjähdysten 40 menehtynyttä ja yli 60 loukkaantunutta tuotiin katsojien tietoon.

Loppua kohden näyttämöllä elettiin kaiken järkytyksen keskellä valoisissa tulevaisuuden toiveissa. Kauan syyllisenä pidetty tehtaan pomo, oopperoista näytelmiin suoriutuva **Esa Ahonen** vapautettiin syytöksistä.

Rasvakouraisesta asentajasta papiksi, sanoisin körttipapiksi eli moneen muuntuva **Heikki Vainionpää** antoi jälleen parastaan. Tuon Heikin siunauspuheen 40 arkun ääressä, haluaisin lausuttavaksi minunkin arkkuni äärellä.

Moni perhe menetti rakkaimpansa

Traagista tapahtumaa katsotaan kolmen sukupolven ydinperheen kautta. Perhe menetti nuoren äitinsä, **Helenan** (Mari Pöytälaakso). Häntä jäivät kaipaamaan, puoliso (**Jani Johansson**, Riihimäen lahja Seinäjoelle), tytär **Anni** (Annikka Junno, Annia pienenä esittivät **Venla Niemistö** ja **Kerttuli Kivimäki**) ja Helenan äiti **Helvi** (Marjut Sariola).

Suru ja kaipausta, odotuskin on perheessä jokapäiväistä,

Kuva Jukka Kontkanen. Seinäjoen kaupunginteatteri.

kuten kymmenissä muussakin läheisensä menettäneessä perheessä. Mutta ennen kaikkea Patruunatehdas kertoo rakkaudesta. Näytelmän surutyö myös kannustaa elämän jatkamiseen.

Toimittajan pariviikkoinen jälkityöni Lapualla

Räjähdysonnettomuuden jälkeen haastattelin monia surun keskellä eläviä, puolisonsa tai läheisensä menettäneitä. Tunsin monia menehtyneitä, puolisonsa tai ystävänsä menettäneitä. Kyllä se tuttuus painoi herkkää mieltäni, kun tein haastatteluja. Elin pitkään lapualaisten kanssa samaa surua.

Patruunatehdas, Paukku, oli minulle tuttu jo entuudestaan. Olin käynyt siellä monesti tekemässä juttuja. Ammattiosaston johto, luottamusmiehet ja työsuojeluvaltuutetut olivat tulleet työmarkkina-

toimittajalle kuin työtovereiksi. Voitte kuvitella työni raskauden. Mutta elämä jatkui.

Hautajaisissa tuntui siltä kuin olisin ollut saattamassa omaisiani viimeiselle matkalle. Siihen aikaan ei tunnettu kriisiapua. En saanut lähimmäistä työtovereistanikaan apua isoon hautaustilaisuuteen. Oli mentävä itse.

Valkoiset arkut kaareissa tapulin edessä

Muistikuvissani näen edelleen, kuinka 40 valkoista arkua on sijoitettu kirkkomaalle kaareen tuomiokirkon ja tapulin edustalle. Tapulin portailta lausuttiin menehtyneille viimeiset sanat. Aivan samoin kuin körttipappi näytelmässä.

Kun saattoväki kokoontui kirkonmäelle, ajoi tumma valtion auto Seinäjoen suunnasta kirkon portin eteen. Portin pielessä seisoivat parlamentaa-

rikko **Kustaa Tiitu**. Auto pysähtyi, takaovi ponnahti auki ja sieltä nousi ripeasti tasavallan presidentti **Urho Kekkonen** ja marssi suoraan Tiitua kätelemään. Siitä veljet marsivat kirkkopihan etuaitioon, Kekkonen istahtaen pehmustetulle sohvaistuimelle.

Neljän vuoden kuluttua tulee 50 vuotta siitä, kun elämä ikään kuin pysähtyi. Vain ambulanssit kiirehtivät Paukun ja Seinäjoen Keskussairaalan väliä. Ruumisautot kulivat hitaammin siirtäen 40 vainajaa pois räjähdyspaikalta.

Toive Tynjälä, tiedottaja EKL:n Pohjanmaan piiri

Toive Tynjälän kirjoitus Seinäjoen kaupunginteatterin sivuilla: Toimittaja muistelee: Lapuan katastrofi kosketti laajalti – www.bit.ly/patruunatehdas_kirjoitus

TALVISIRKUS

ilo

Hurjaruuth

5.12.2022–29.1.2023
Tanssin talo, Kaapelitehdas
Liput: hurjaruuth.fi

Voiko aikaa harrastaa?

Eläkkeelle jäämistä suunnitteleva tuttuini kysyi minulta vakiokysymyksen:

– Mitä teet aikasi kuluksi eläkkeellä?
– Muun ohella harrastan rannekelloja, minä vastasin. Kysyjä katsoi minuun kovin pitkään. Luullakseni hän pohti, oliko vastaukseni kätketty jokin syvällisempi aikaan liittyvä merkitys. Ei ollut.

Mietiskelin sitten itsekin kelloharrastusta ja yleensä sitä, kuinka aikaa voi harrastaa. Oma tapani harrastaa aikaa keskittyy pieniin mekaaniisiin laitteisiin, joiden sisälle aika on kahlittu. Yleensä vielä kovasti tiukkaa jotta pöly ja kosteus eivät pääse häiritsemään.

Kelloja voi harrastaa monella tavalla: yksi keräilee tietyn merkin kelloja, toinen mahdollisimman kalliita ja kolmas vaikka eri maihin sijoitettavia kellomerkkejä. Ja jokainen lipsuu tiukasta linjastaan heti, kun millainen tahansa silmää miellyttävä aikarauta asetetaan tarjolle.

Kelloharrastajien keskuudessa liikkuu varsin kuvaava sanonta: "varasta mieheltä lompakko ja hän on köyhä viikon, opeta miehelle kelloharrastus ja hän on köyhä koko loppuelämänsä."

Käsin koskettelematonta aikaakin voi harrastaa. Monet yrittävät käyttää johonkin ennalta päätettyyn toimeen mahdollisimman vähän aikaa. Sitten katsotaan, kuka käytti vähiten. Oivallisia esimerkkejä ovat sadan metrin juoksu ja maraton. Joku piti itseään kovin nokkelana ja kysyi mihin satasen ennätysjuoksija aikoi käyttää säästämänsä sekunnit.

Ei ollenkaan nokkelaa minusta. Maailmassa on niin paljon kaikkea parempaa tekemistä, ettei suoraa rataa myöten kipittämiseen kannatakaan tuhlaata liikaa sekunteja.

Oma harrastajaryhmänsä ovat ne, jotka yrittävät käyttää johonkin ennalta päätettyyn toimeen mahdollisimman paljon aikaa. Tässä tulevat etsimättä mieleen entisaajan piipunpolttokilpailut.

Ymmärtääkseni ne sujuivat niin, että kaikkien piipun ladattiin tietty määrä puruja ja sitten kaikki sytyttivät ne yhtä aikaa. Se joka sai piipullisensa kytämään kaikkien pisimpään, oli voittaja. Tämä kilpailu sopi hienosti sotien jälkeiseen niin sanottuun pula-aikaan. Silloinhan tupakkaakin oli rajallisesti ja pienellä määrällä piti pärjätä pitkään.

Kaikki vanha palaa yleensä aikaan taas muotiin. Jääkäämme odottamaan kiihkeitä piipunpolttokilpailuja jännittävine käänteineen.

Aivan oma ryhmänsä ovat ne, jotka tappavat aikaa. Äkkiseltään kuulostaa kovin julmalta ajatukselta. Toisaalta on ehdottomasti parempi, että tappavat aikaa kuin jokin muuta.

Olen 66-vuotias äskettäin eläkkeelle siirtynyt IT-ammattinharjoittaja. Asun Tampereella. Syntyisin olen Nokiasta. Lapsena päätin muuttaa heti tilaisuuden tullen mahdollisimman kauaksi sieltä.

Tähän mennessä olenkin päässyt jo noin 20 kilometrin päähän vanhasta kotitalostani. Kotitalo on nyt vaimoni ja minun kesäpaikkana. Niin se mieli muuttuu iän karttuessa.

Näinä päivinä tulee täyteen 17 vuotta vaimoni omaishoitajana. Välillä omaishoitajan työ on kevyempää, välillä raskaampaa. Olemme lapseton pari ja voin todeta, että omaishoitajuus on henkisesti kasvattanut minua vähintään yhtä paljon kuin lasten kasvatus.

Kirjoittaminen on yksi monista harrastuksistani. Asiatektiä on vuosien kuluessa syntynyt paljon, mutta pakinoiden kirjoittaminen on aina ollut hauskeempaa!